

เงินยูโร : เส้นทางสู่อนาคต

ร าย จ า น

มร.อริสท กุมาร์ ผู้ประสานงานภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ธนาคารค้อยส์แบงก์ วิเคราะห์ ทิศทาง ค่าเงินสกุลยูโรว่า การที่เงินสกุลใหม่อย่างยูโร ประสบความสำเร็จในเวลาไม่กี่วันหลังจากเริ่มประกาศใช้นั้น เป็นเพราะแนวคิดและพื้นฐานที่แข็งแกร่งของเงินสกุลดังกล่าว ยูโรไม่ได้เป็นแค่เพียงเงินที่กำหนดขึ้นสำหรับใช้ในกลุ่มประเทศสมาชิกอยู่เท่านั้น หากแต่เป็นสกุลเงินที่เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้ที่อยู่ในภูมิภาคนั้น และมีศักยภาพที่จะกลายเป็นเงินสกุลที่ใช้ในการลงทุนและค้าระหว่างประเทศอีกด้วย กล่าวได้ว่าเงินยูโรจะช่วยเสริมความแข็งแกร่งของตลาดการเงินในภูมิภาคยุโรปอันเป็นเป้าหมายสูงสุดได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันเงินดอลลาร์สหรัฐเป็นเงินสกุลหลักในการกำหนดทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากไม่มีทางเลือกหรือเงินสกุลอื่นๆ ที่แข็งแกร่ง เพราะตลาดสหรัฐจะเป็นตลาดที่ใหญ่และแข็งแกร่งที่สุด ถ้าไม่นับเงินเยนและตลาดญี่ปุ่น ในปัจจุบันเงินยูโรได้กลายเป็นทางเลือก

ใหม่ เพราะมีความแข็งแกร่งมาก โดยที่ GDP รวมของประเทศสมาชิกเอเชียมีมูลค่า 6.3 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณสามในสี่ของสหรัฐ และถ้าจะรวมประเทศสมาชิกอื่นๆ ด้วย ก็จะมีขนาดพอๆ กัน จึงนับได้ว่าตลาดยูโรมีอำนาจและมีความแข็งแกร่งมาก

ธนาคารกลางแห่งยุโรป หรือ ECB ซึ่งมีรูปแบบเดียวกันกับธนาคารกลางแห่งประเทศเยอรมนี ก็นับเป็นธนาคารกลางที่มีความเป็นอิสระมากแห่งหนึ่งของโลก จุดประสงค์หลักประการหนึ่งของ ECB คือการเสริมสร้าง "เสถียรภาพด้านการเงินและการเติบโต" นโยบายต่างๆ ที่ ECB กำหนด จึงมีส่วนทำให้เงินยูโรมีความแข็งแกร่งมากขึ้น

ในระยะถัดไปข้างหน้า ที่ได้ประกาศใช้เงินยูโรมีมูลค่าคงที่และแข็งขึ้นเล็กน้อย เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ที่ผันผวนระหว่างช่วงต่างๆ บ่งชี้ว่าเงินยูโรจะมีความแข็งแกร่งมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ แม้เศรษฐกิจของสหรัฐจะยังคงดีอยู่ แต่อัตราการออมค่อนข้างต่ำ ขณะที่หนี้สินกำลังเพิ่มขึ้น มีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดมากขึ้น ซึ่งคาดว่าสูงถึง 250,000 ล้านดอลลาร์ในปีนี้ แต่ถึงประเทศสมาชิกยุโรปแลนด์

ทั้ง 11 ประเทศ ยังมีการออมสูง และคาดว่า จะมีบัญชีเดินสะพัดเกินดุลเป็นมูลค่า 88,000 ล้านดอลลาร์ แม้ว่าเศรษฐกิจในยุโรปจะชะลอตัวในครั้งแรกของปี 2542 นี้ แต่ค้อยส์แบงก์ก็คาดว่าเงินยูโรจะแข็งแกร่งมากขึ้น เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ในอีก 12 เดือนข้างหน้า

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เงินยูโรเป็นคู่แข่งที่สำคัญของเงินดอลลาร์ จากการสำรวจของค้อยส์แบงก์พบว่า 73% ของสถาบันการเงิน กว่า 200 แห่งทั่วโลกซึ่งมีสินทรัพย์รวม 7.5 ล้านล้านดอลลาร์ เชื่อว่า เงินยูโรจะคงที่อยู่ในระดับนี้อีกอย่างน้อย 5 ปี

การยอมรับเงินสกุลใหม่อย่างค่อยเป็นค่อยไป
ปัจจุบัน เงินยูโรได้กลายเป็นเงินสกุลสำคัญสกุลหนึ่งที่ใช้เป็นหลักในตลาดค่าเงินตราต่างประเทศ และการค้าระหว่างประเทศในอนาคตคงจะมีการแลกเปลี่ยนเงินยูโรกับเงินสกุลต่างๆ ของเอเชียเช่นเดียวกับที่เงินดอลลาร์เป็นอยู่ นอกจากนี้ บริษัทนานาชาติหลายแห่งได้เริ่มสั่งซื้อ รับส่งสินค้า และออกใบแจ้งราคาสินค้าโดยระบุเป็นเงินยูโรแล้ว รวมทั้งมีการเปลี่ยนจากการใช้เงินดอลลาร์ในการค้าขายระหว่างประเทศมาเป็นเงินยูโรบ้างแล้ว เนื่อง

จากเห็นประโยชน์ของเงินยูโร สำหรับค้อยส์แบงก์ในเอเชียลูกค้าก็เริ่มมีการใช้เงินยูโรในการค้าและมีการทำสัญญาขายเป็นเงินยูโรมากขึ้น ขณะเดียวกัน มีการเก็บทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเป็นเงินยูโรมากขึ้น ซึ่งธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ทั่วโลกก็จะใช้เงินสกุลที่สะท้อน GDP มูลค่าการค้า และการลงทุนของโลกได้มากที่สุด ซึ่งปัจจุบันก็ได้เก็บเงินดอลลาร์ เพราะเงินสกุลต่างๆ แต่ละสกุลของยุโรปไม่ใหญ่พอ ยกเว้นเงินมาร์กเยอรมันที่มีผู้ใช้เป็นทุนสำรองเงินตราต่างประเทศบ้าง ในอนาคตจะมีการใช้เงินยูโรซึ่งมีความแข็งแกร่งเป็นทุนสำรองเงินตราต่างประเทศมากขึ้น

รัฐบาลของประเทศต่างๆ จะเก็บทุนเป็นเงินสกุลยูโรมากขึ้น เนื่องจากตลาดพันธบัตรของยุโรปมีขนาดใหญ่และมีสภาพคล่องสูงในเดือนมกราคม 2542 ได้มีการออกพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรอื่นๆ เป็นเงินยูโรแล้วจำนวนหนึ่ง ประเทศจีนเอง ก็กำลังพิจารณาที่จะออกพันธบัตรเป็นเงินยูโร เพื่อที่จะได้มีเงินสำรองสกุลอื่นนอกจากเงินดอลลาร์และเงินเยน ตลาดพันธบัตรและตลาดทุนที่มีสภาพคล่องจะดึงดูดสถาบันการเงินและนักลงทุนให้มา

ลงทุนในยูโรแลนด์มากขึ้น และทำให้สินทรัพย์ในสกุลเงินยูโรของนักลงทุนเพิ่มขึ้น ในระยะต่อมา ตลาดพันธบัตรเอกชนในยูโรแลนด์จะมีการขยายตัวมากขึ้น และเปิดโอกาสให้องค์กรธุรกิจนอกยุโรปแลนด์ สามารถเข้าถึงได้ เช่นเดียวกับตลาดพันธบัตรในสหรัฐ เชื่อว่าเงินยูโรเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ตลาดพันธบัตรเอกชนในยุโรปเติบโตขึ้นการปฏิรูปทางกฎหมายซึ่งจะเกิดขึ้นในเร็วๆ นี้ จะทำให้ตลาดสินเติบโตและมีความแข็งแกร่งมากขึ้น

บทบาทสำคัญของเอเชีย
เอเชีย เป็นภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาของเงินยูโรมาก เพราะบริเวณการค้าระหว่างเอเชียและยุโรปมีมูลค่าสูง แม้จะไม่เท่ากับมูลค่าการค้าระหว่างสหรัฐกับยุโรปก็ตาม นักธุรกิจนักลงทุนจากเอเชียจึงน่าจะเป็นกลุ่มแรกที่ทำการค้าเป็นเงินสกุลยูโร

ที่สำคัญกว่านั้น คืออิทธิพลของธนาคารกลางในเอเชีย เพราะมูลค่าทุนสำรองแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศรวมของภูมิภาคเอเชีย ไม่รวมญี่ปุ่นมีมูลค่าถึง 500,000 ล้านดอลลาร์ ซึ่งเท่ากับกว่า 40% ของเงินสำรองของโลก หรือมากกว่าของกลุ่มประเทศสมาชิก

เอเชียประมาณ 60% ปัจจุบันเงินสำรองของประเทศเอเชียเหล่านี้ ที่อยู่ในเงินสกุลต่างๆ ของยุโรป นั้นต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก

ในขณะที่เงินยูโรกำลังทวีความสำคัญต่อการค้าของภูมิภาคนี้ ธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้ จะต้องปรับนโยบายด้านทุนสำรองแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งหลายประเทศก็ได้แสดงท่าทีว่าจะปรับนโยบายแล้ว เช่น ประเทศจีนและฮ่องกง ซึ่งมีเงินสำรองดังกล่าวรวมประมาณ 200,000 ล้านดอลลาร์ ก็ได้แสดงท่าทีว่าจะเพิ่มทุนสำรองเงินสกุลเงินยูโร เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากประเทศทั้งสองเท่านั้น จะมีผลอย่างมากต่อการยอมรับของธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ให้มีการใช้เงินยูโรเป็นทุนสำรองแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

แม้ว่าจะยังไม่สามารถคาดการณ์อนาคตที่แน่นอนของเงินยูโรได้ในขณะนี้ แต่เงินยูโรจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางดีของตลาดเงินทั้งในยุโรปและทั่วโลกในอนาคตได้อย่างไม่ต้องสงสัย เพราะความสำเร็จในระยะสองสามปีถัดไปหลังจากเริ่มใช้เงินยูโร นับเป็นสัญญาณดีต่ออนาคตของเงินยูโร ■